

3

CO DZIEJE SIĘ Z ODPADAMI, GDY ZABIERA JE ŚMIECIARKA?

EKOLEKCJA

ZERO

WASTE

EKOLEKCJA
ZERO
WASTE

LOSY POLSKICH ODPADÓW

W 2018:

- 26% odpadów przekazano do recyklingu
- 8% przeznaczono do kompostowania
- 24% spalono w spalarniach
- 42% trafiło na składowiska.

Odpady nie trafiają do recyklingowego raju, gdzie przerabiane są na równie ładne i użyteczne nowe przedmioty.

Jedynie kompostowanie zapewnia 100% recykling: odpady organiczne (np. resztki kuchenne, obierki, liście) wracają do gleby i ponownie stają się pożywieniem.

Część odpadów trafia do spalarni lub na składowiska.

Powodują tam zanieczyszczenie powietrza, gleby i wody oraz przyczyniają się do pogłębiania się zmian klimatu. W Polsce jest 286 składowisk i 9 spalarni.

Spalarnia jest źródłem 2000 zanieczyszczeń chemicznych, na wyjściu, pomimo filtrów! Poza tym spalanie odpadów to marnotrawstwo!

Odcieki ze składowisk (wysypisk) zanieczyszczają glebę i wodę oraz wydzielają metan, który podgrzewa ziemię.

EKOLEKCJA

ZERO

WASTE

DZIKIE WYSYPISKA

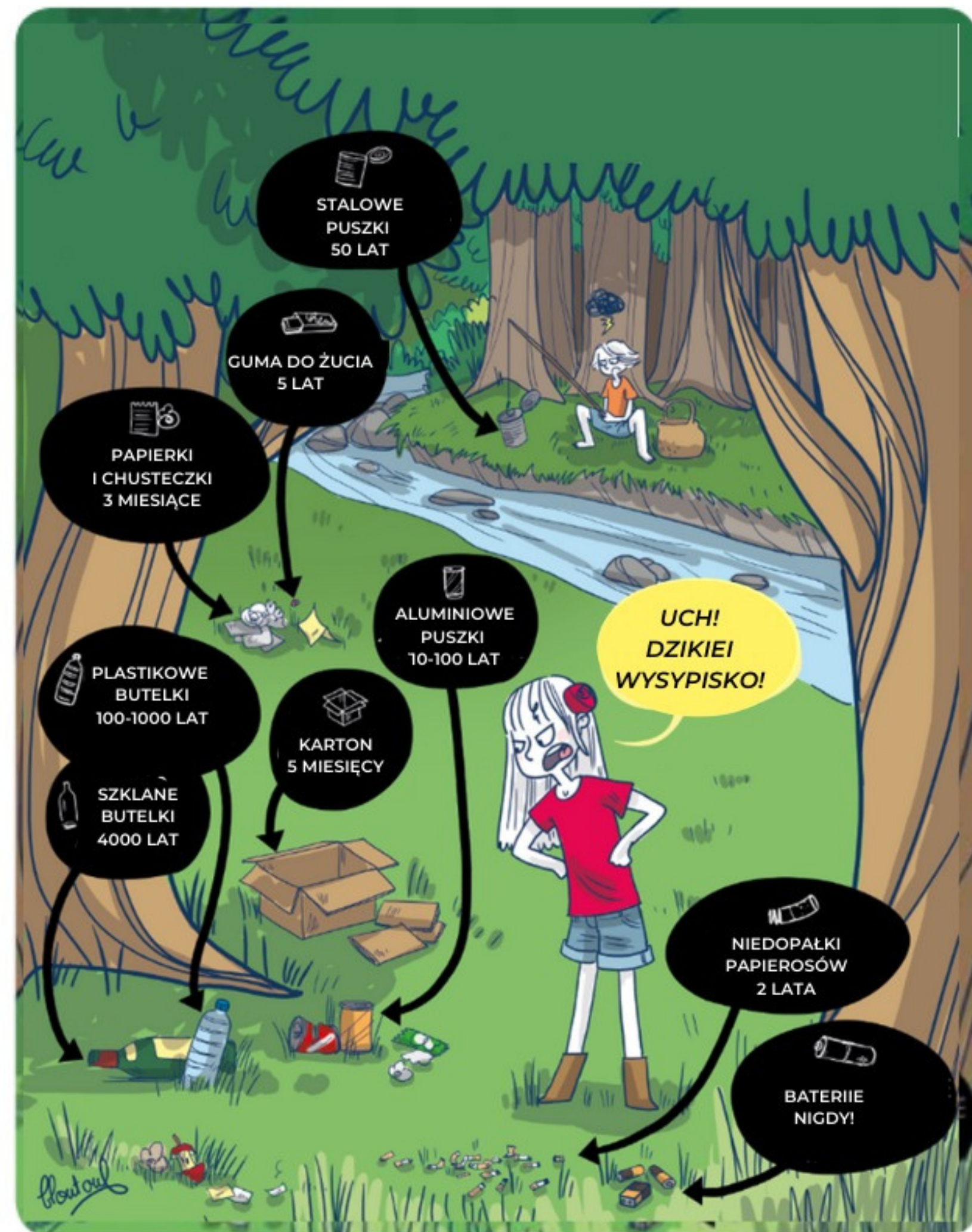
„Co na ziemię rzucasz,
to do morza wrzucasz”

Czas rozkładu różnych rodzajów odpadów:

- stalowe puszki 50 lat
- guma do żucia 5 lat
- papierki i chusteczki 3 miesiące
- aluminiowe puszki 10-100 lat
- plastikowe butelki 100-1000 lat
- szklane butelki 4000 lat
- karton 5 miesięcy
- niedopałki papierosów 2 lata
- baterie nigdy!

Część odpadów trafia na niekontrolowane
„dzikie” wysypiska np. w lasach.

Większość z nich prędzej
czy później trafia do morza.

Recykling większości tworzyw sztucznych jest nieopłacalny.

Spalamy 6 razy więcej plastiku, niż poddajemy recyklingowi, a ponad 90% plastiku, jaki kiedykolwiek wyprodukowano, nie zostało poddane recyklingowi. To nie działa!

Dlatego jednorazowemu plastikowi mówimy NIE!

Zamiast jednorazowych przedmiotów i opakowań używaj wielorazowych alternatyw w duchu zero waste. Na przykład zamiast foliówek używaj mocnej torby na zakupy, a zamiast kupować wodę w plastikowej jednorazowej butelce, noś własny bidon i napełniaj go wodą z kranu.

**ZERO
WASTE**

ZAMIĄST JEDNORAZOWYCH FOLIÓWEK, UŻYWAJ MOCNEJ TORBY WIELOKROTNEGO UŻYTKU.

MNO
WAZ
WIECJ
EKOLEKCJA
ZERO
WASTE

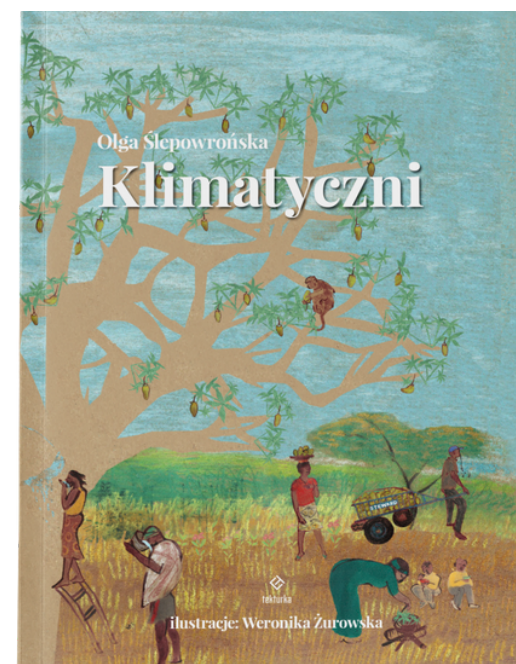
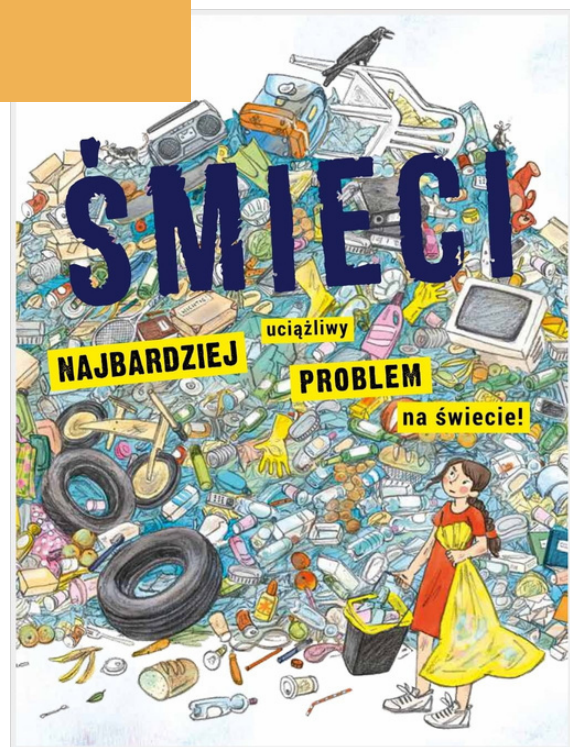

ZERO
WASTE

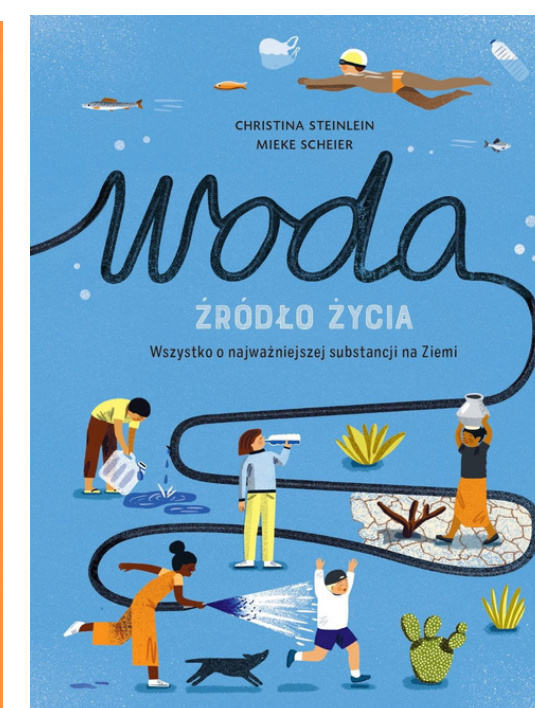
ZAMIAST KUPOWAĆ WODĘ W
PLASTIKOWEJ JEDNORAZOWEJ
BUTELCE, NOŚ WŁASNY BIDON:

WARTO PRZECZYTAĆ

Tę książeczkę - przewodniczek po zero waste dla dzieci, można pobrać bezpłatnie na stronie akcji Mniej Znaczy Więcej!

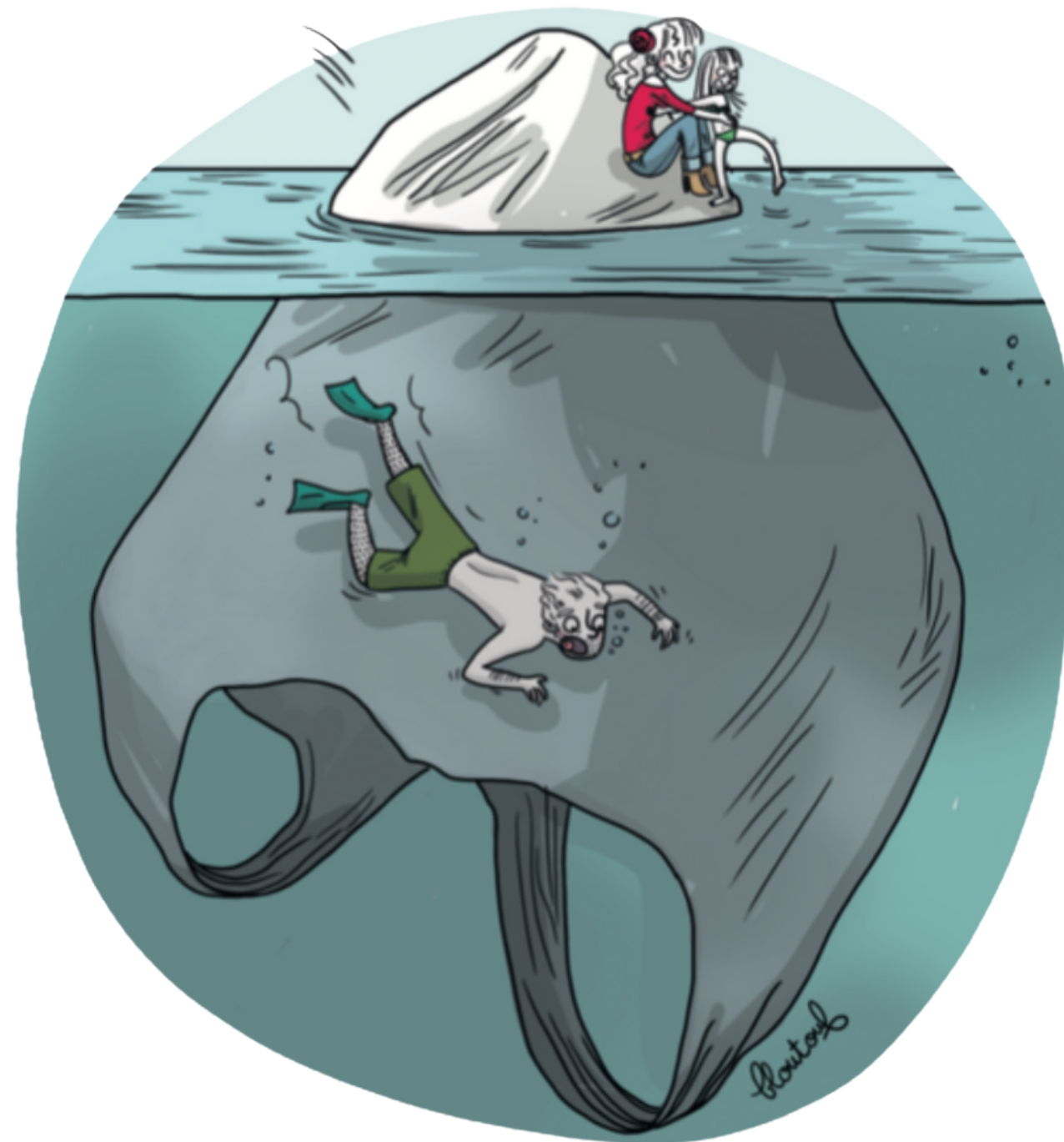
EKOLEKCJA

ZERO

WASTE

ZNAJDŹ RÓŻNICE

JAK MYŚLISZ, CZY DO OBRAKÓW PASUJE TYTUŁ: „WIDZIMY TYLKO WIERZCHOŁEK GÓRY LODOWEJ PROBLEMU”?
A MOŻE WYMYŚLISZ INNY TYTUŁ?

MIEJSCE NA TWÓJ TYTUŁ:

EKOLEKCJA

ZERO

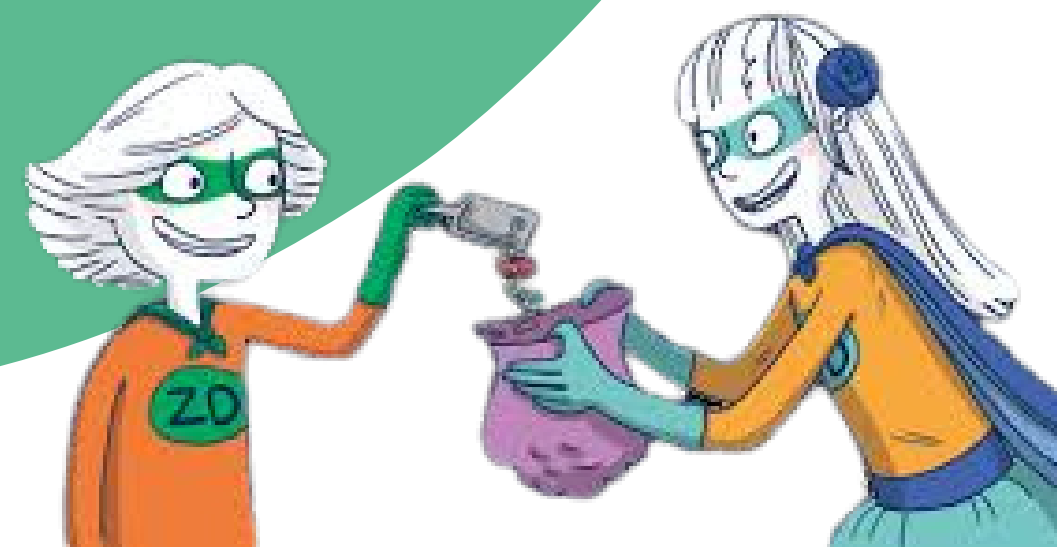
WASTE

DETEKTORY ODPADÓW

JAK MYŚLISZ, CO PRZEZ NIE WIDAĆ?
ZRÓB PODOBNE Z PAPIERU LUB TKANINY
I PATRZ NA ŚWIAT PRZEZ OKULARY ZERO WASTE!

ZERO

WASTE

3 EKOLEKCJA: CO DZIEJE SIĘ Z ODPADAMI, GDY ZABIERA JE ŚMIECIARKA

Niestety nasze odpady nie trafiają do recyklingowego raj, gdzie przerabiane są na równie użyteczne nowe przedmioty. Oto jakie są losy odpadów wytworzonych w naszym kraju (dane dla Polski 2019). Z 12,5 miliona ton odpadów komunalnych wytworzonych w 2018 roku: 42% trafiło na składowiska odpadów, 26% zostało przekazanych do recyklingu, 24% zostało spalonych w spalarniach, 8% zostało przeznaczonych do fermentowania lub kompostowania. (źródło: Opracowanie własne na podstawie: "Ochrona Środowiska 2019" Główny Urząd Statystyczny).

Część odpadów trafia do spalarni lub na składowiska, gdzie powodują zanieczyszczenie powietrza, gleby i wody oraz przyczynia się do pogłębiania się zmian klimatu. W Polsce jest 286 składowisk i 9 spalarni.

Część trafia do recyklingu. Recykling to każdy proces, w którym materiał powraca do stanu, z którego powstał. Kompostowanie to 100% recykling materiałów organicznych (odpady organiczne wracają do gleby i ponownie stają się pożywieniem). Recykling większości tworzyw sztucznych jest zbyt drogi. Spalamy 6 razy więcej plastiku, niż poddajemy recyklingowi, a ponad 90% plastiku, jaki kiedykolwiek wyprodukowano, nie zostało poddane recyklingowi.

Część odpadów trafia na niekontrolowane „dzikie” wysypiska np. w lasach. Większość z nich prędzej czy później trafia do mórz i oceanów. Czas rozkładu różnych rodzajów odpadów to orientacyjnie: stalowe puszki 50 lat, guma do żucia 5 lat, papierki i chusteczki 3 miesiące, aluminiowe puszki 10-100 lat, plastikowe butelki 100-1000 lat, szklane butelki 4000 lat, karton 5 miesięcy, niedopałki papierosów 2 lata, baterie - nigdy!

Zależy nam na ograniczeniu konsumpcyjnego stylu życia i z pewnością czujemy się winni, że za dużo kupujemy - ale to nie nasza wina. Wina leży po stronie producentów, zwłaszcza dużych koncernów, które dysponują sprawnymi działami marketingu. To oni zasypują nas coraz to nowymi towarami. Nie liczą się z wyczerpującymi się zasobami naturalnymi planety, liczą się tylko ze swoim zyskiem.

Zero waste pozwala spektakularnie zmniejszyć ilość odpadów – zwłaszcza tych zrobionych z jednorazowych tworzyw sztucznych (plastiku), które mają katastrofalny wpływ na środowisko, ekonomię i zdrowie. Kupuj mniej, używaj dłużej, nie wyrzucaj, oddawaj, sprzedawaj, przetwarzaj, naprawiaj, domagaj się produkowanych trwalszych urządzeń. Używaj mydła i szamponu w kostce, noś swoje torby na zakupy, noś wielorazową butelkę na wodę. Ogranicz jednorazowy plastik, nie kupuj zafoliowanych warzyw, plastikowych szczoteczek do zębów. Kupując coś nowego wybierz trwałe materiały takie jak metal lub szkło, a gdy ta opcja nie jest dostępna - materiał kompostowalny (drewno lub papier).

Świadomie redukując swoje potrzeby i kupując mniej, ograniczamy ilość naszych odpadów. Nie ma to wpływu na poziom naszego zadowolenia z życia, wręcz przeciwnie, jesteśmy zdrowsi, mamy więcej czasu, pieniędzy, a świadomość, że robimy coś, by ratować środowisko naturalne – nasze wspólne środowisko – daje ogromną satysfakcję.

Na początek warto ograniczyć chemię w kosmetykach i wszelkich środkach higienicznych i czyszczących. Nie musimy kupować kremów przemysłowych (które są w większości mineralne - wytwarzane z ropy naftowej i substancji chemicznych). Możemy zamiast tego skorzystać z dobrodziejstw olejów tłoczonych z roślin, które znakomicie chronią i pielęgnują skórę. Nie są przy tym toksyczne dla środowiska (zwłaszcza dla wody), nie zawierają barwniki, perfum, filtrów, rozpuszczalników i konserwantów. Nie są też nadmiernie opakowane!

Warto nauczyć się samodzielnego robienia niektórych najczęściej kupowanych produktów (np. dezodorantu, pasty do zębów czy balsamu do ust) oraz spróbować produktów kosmetycznych w postaci kostki (jest ich już spory wybór na rynku). Wszystkie to ma ogromny wpływ na ograniczenie ogólnego zużycia wody, zwłaszcza że dokładamy do nich działania indywidualne (zakręcanie wody, gdy nie jest potrzebna, branie krótkich pryszniców zamiast kąpieli).

Ekologicznych alternatyw jest mnóstwo i każdy może znaleźć takie, których stosowanie sprawia przyjemność. Styl życia zero waste to nie zakupowe wyrzeczenia i powrót do przeszłości, ale nowoczesność i konieczność.

Mniej
Znaczy
Więcej

ORGANIZATOR:

POLSKIE STOWARZYSZENIE
ZERO WASTE

PARTNER STRATEGICZNY:

PARTNERZY:

EKSPERTKA MERYTORYCZNA PROJEKTU: **MAŁGORZATA GĘCA**
EKSPERTKA DS. DYDAKTYCZNYCH: **MARZENA BOROWSKA**

Przepiękne ilustracje wykorzystane na materiałach są autorstwa Bloutouf (www.bloutouf.fr). Inspiracje czerpaliśmy z książki dla dzieci „Les Zenfants presque Zero Dechet”. Jej autorami są Benedicte Moret (czyli właśnie Bloutouf!) i Jeremie Pichon, autorzy książek i bloga „Famille presque Zero Dechet”.

Polskie Stowarzyszenie Zero Waste jako organizator akcji Mniej Znaczy Więcej! udziela licencji (CC BY-NC-ND 4.0) edukatorom z placówek zgłoszonych do akcji do wykorzystania niniejszych materiałów do celów edukacyjnych i niekomercyjnych.